

Verksemdstyring; frå plan til handling

Innhold

- Om verksemdstyring v/ Øystein Høyvik, KS
- FoU i regi av KS og Karabin om gevinstrealisering v/ Øystein Høyvik, KS
- Bustadsosiale hensyn i plan og gjennomføring v/ Sverre Høynes, Statsforvaltaren
- Pause
- Korleis gjennomfører vi dette i Voss herad? v/ Liv Myklebust, Voss herad
- Korleis arbeider vi med å sikre gjennomføring av handlingsdelen v/ Janne Sund, Alver kommune
- Diskusjon i plenum

Kva legg du i omgrepet verksemdstyring?

Test

realisering av mål

Internkontroll

Budsjettkontroll
Tiltakshandtering
Planlegging

Styring av kommunen for å nå mål

Styring etter målbare mål

Samla styring av aktivitetane

Planlegging av kva retning ein skal ta
verksemda og kontroll av at ein kjem
dit.

Heltelig styringssystem om omfatter
alle element og sikrer at vi jobber mot
felles mål og gjennomfører

Styring for å nå mål

Aktivitetar som vert sett i gang for å
nå eit mål

Virksomhetsstyring er å jobbe
systematisk i alle ledd mot mål og

Styring for å nå mål

Rød tråd i planarbeidet i kommunen og fra kommuneledelsen og til ytterst i enhetene. Gode rapporteringslinjer. Internkontroll

Kontroll av måloppnåing i ei verksemd

Overordna plan for kommunens delplanar og gjennomføring

Aktivitatar som vert sett i gang for å nå eit mål

felles praksis som sikrer at vi gjør det vi skal (for å nå våre mål ihht lover og forskrifter etc)

Fokus på Produktivitet og effektivitet

Styring for å nå mål, kontroll

Virksomhetsstyring er å jobbe systematisk i alle ledd mot mål og visjoner for kommunen.

Interne mål, strategiar, tiltak, rutiner, prosedyrer

Planlegging, styring og gjennomføring for å nå mål

Kontroll av måloppnåing i ei verksemd

Overordna plan for kommunens delplanar og gjennomføring

Strategisk styring med gode mål

for å nå mål og oppnå resultat

Fokus på Produktivitet og effektivitet

Styring for å nå mål, kontroll

Budsjettoverholdelse

Planlegging, styring og gjennomføring for å nå mål

Styre verksemda etter sine overordna verdjar og mål

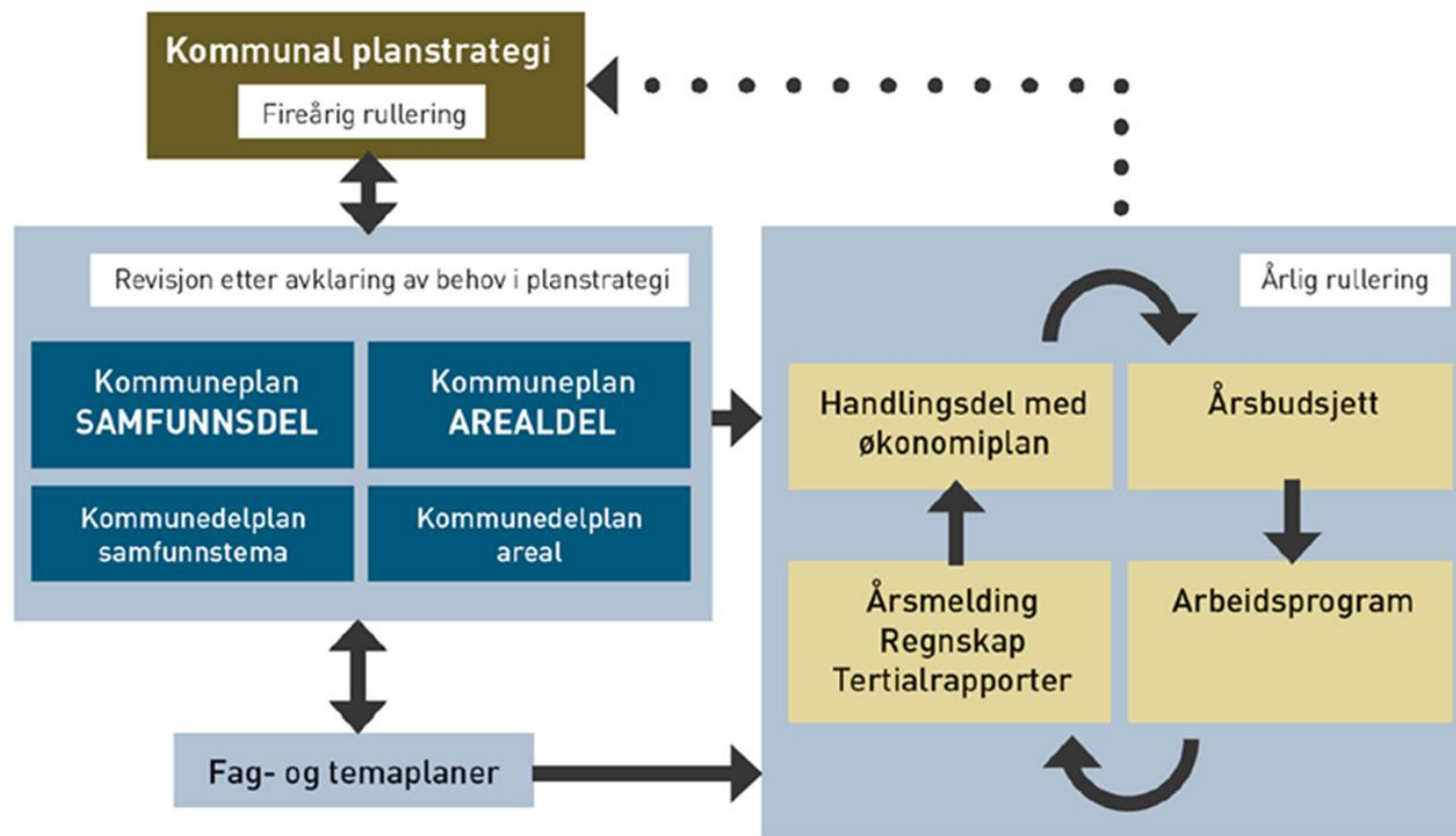
Oversikt og langsiktig fokus

Nokre definisjonar

- DFØ (Direktoratet for forvaltning og økonomistyring)
 - *Virksomhetsstyring er å*
 - *fastsette mål*
 - *prioritere, planlegge og budsjettere ressurser*
 - *følge opp og rapportere resultater og ressursbruk*
- Digitaliseringdirektoratet
 - *Med verksemdsstyring meiner ein det samla sett av aktiviteter som leiinga set i verk for at verksemda skal bli i stand til å realisere sine målsettingar. Leiinga av verksemda er dermed ansvarleg for alle linjeaktivitetar og er overordna ansvarleg for alle prosjekt i verksemda*
- Frå ein kommune si heimeside
 - *Virksomhetsstyring favner all ledelsesmessig aktivitet, styring og kontroll som skal bidra til å iverksette politiske vedtak, prioriteringer og mål, og å skape best mulige resultater og kvalitet i tjenestene.*

Plan- og styringssystem

«Årshjulet» og «fireårshjulet»

Kva plass har visjon og verdier
i verksemdstyring?

Visjon og verdier

Sunnfjord kommune er ein ny kommune, og ønsker å bruke visjon og verdier som gode verktøy for å sjå heile den nye kommune som ein heilskap. Visjonen og verdiane hjelper oss i å gå i same retning og i å prioritere.

Visjonen peikar framover, og gjev retning, men den fungerer også kvar dag.

Visjon:

- Saman blir vi drivande gode

Verdier:

- Vi er EIN
 - Engasjert
 - Inkluderande
 - Nær

Med evne og kraft til å bære

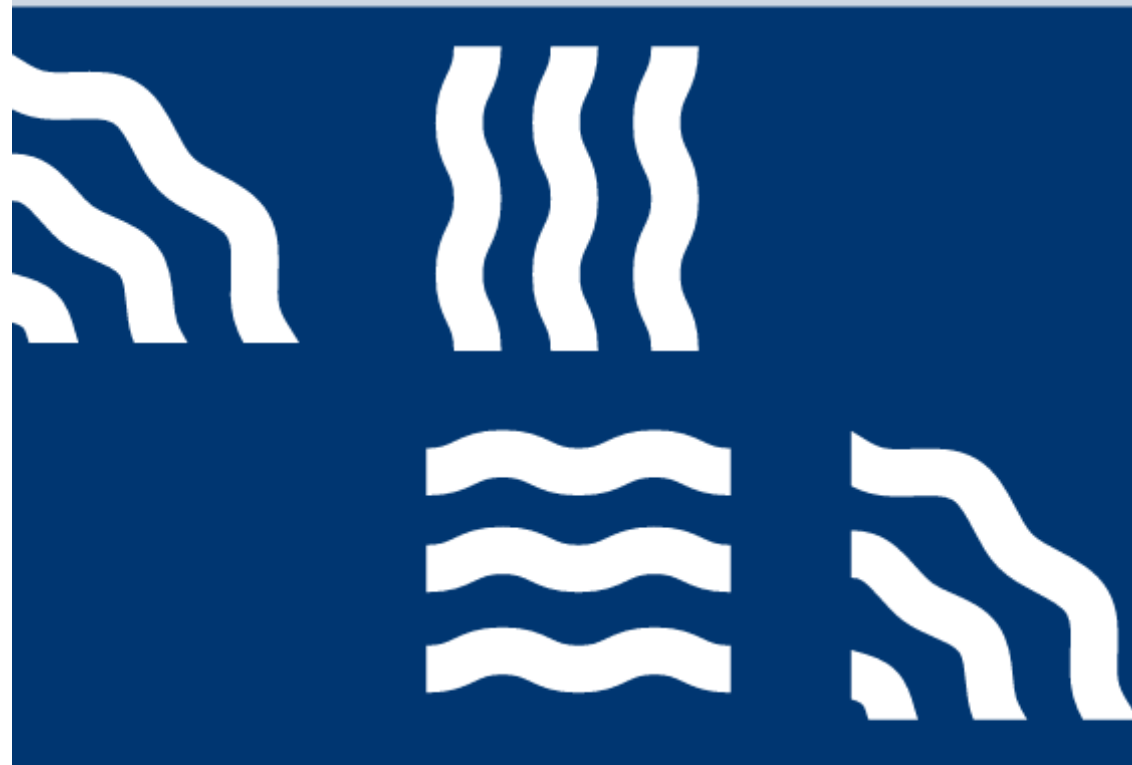
Truverdig

Relevant

Engasjert

Samlande

Langtidsstrategi for KS 2020–2023

Medarbeidarplattform

- Våge
- Lære
- Leie seg sjølv
- Samhandle

Orden i eget hus

Kommunedirektørens internkontroll

En
praktisk
veileder

Kommunestyret

Folkevalgt kontroll

Kontrollutvalg

Revisjon

Eierstyring

Administrativ kontroll

**Kommunedirektørens
internkontroll**

Strategier og mål

Kommune	Sektor	Enhet
Ivareta helheten i internkontrollen	Etterspørre og sikre etterlevelse og oppfølging	Rutiner og internkontrolltiltak
Vurdere risikobildet	Oppsummere risikovurderinger, sikre tiltak	Risikovurderinger
Måloppnåelse, forventninger og tilrettelegging	Utvikling av sektoren	Forbedringsarbeid og læring

Vurderinger og anbefalinger

<https://www.prosjektveiviseren.no/>

Digitaliseringsdirektoratet

Prosjektveiviseren

Om prosjektveiviseren

Søk

Hva er Prosjektveiviseren?

Prosjekttyper

Roller

Dokumentasjon

God praksis

Begreper

De blå fasene tilhører virksomhetsstyringen

Prosjektets faser er grønne, og er prosjekteierens ansvar

1

Konsept

Avklare behov og velge konsept

Identifisere gevinster

2

Planlegge

Planlegge overordnet styring

Planlegge gevinster

3

Gjennomføre

Gjennomføre leveranser og planlegge delfaser

Følge opp gevinstrealisering

4

Avslutte

Evaluere og avslutte prosjektet

Overføre til linjen

5

Realisere

Realisere mål og gevinster

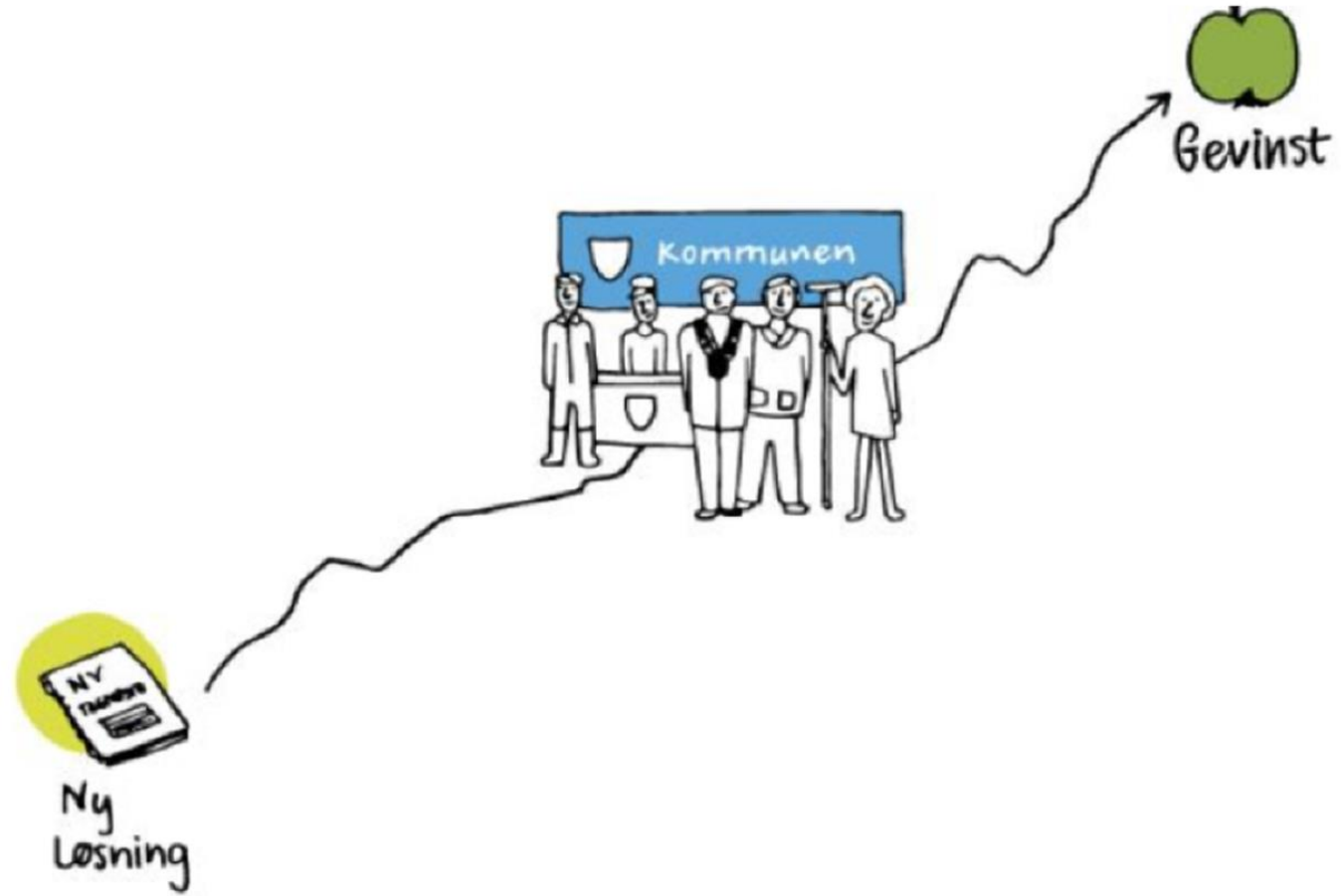
Måle gevinster

6

Behov
Prosjektidé
Problem

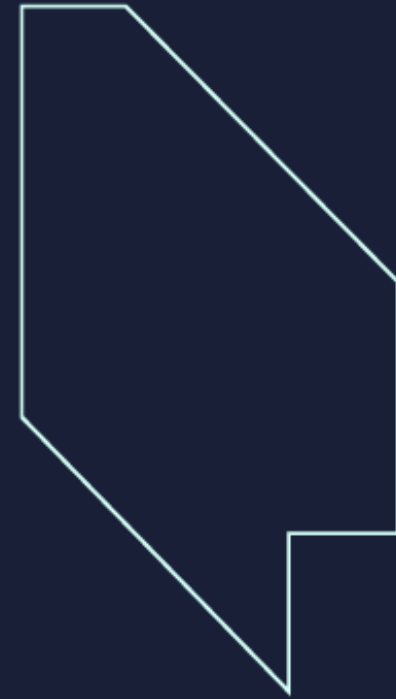

Gevinstrealisering

FoU-prosjekt for KS Kommunesektorens organisasjon
(nr. 204024)

GEVINSTREALISERING I BUDSJETT- OG ØKONOMIPLANARBEIDET

4. OKTOBER 2021

Formål med FoU-en (bestilling frå KS)

- *Hvordan gjøre det enklere å hente ut effekter av endringstiltak på systematisk måte?*
- *Gi kommunene et verktøy som viser hvordan knytte tettere bånd mellom gevinstrealisering og budsjett- og økonomiplanarbeidet*

Metode

- Spørjeundersøking i alle landet sine kommunar
- Djupneintervju

Linjeleiarane si rolle i arbeidet med gevinstar og innovasjon

Linjeleiderne trenger mer, bedre og enklere støtte til å
- nå mål og få ønsket effekt av endringer, for ...

1. Vanskelig å beregne og måle gevinster

«Lederne er langt fra økonomer – hvorfor ha verktøy som må oversettes for ledere?»

2. Lav risikovilje i budsjettprosessen

«Vi må gå fra et budsjettspor til et utviklingsspor!»

3. Ordet gevinst skaper reaksjoner og forbindes med rene budsjettkutt uten endringer

“Alt kommer an på hva lederne gjør og sier til ansatte om endringene som kan eller skal komme”

56,8% av respondentene mente at en av de største utfordringene med å få ut effekter fra endringstiltak (gevinstrealisering) er:

gevinstrealisering er ikke i tilstrekkelig grad en integrert del av den helhetlige virksomhetsstyringen i kommunen.

Kilde: Spørreundersøkelse til alle kommuner og fylkeskommuner med 190 respondenter - KS FoU

Kilde: intervjuer med kommuner og fylkeskommune – KS FoU

A3 –
et verktøy for å
jobbe med **hele**
gevinstarbeidet
på en systematisk
måte.

Tittel:	Dato:	Utgave:	Eier:																				
1. Begrunnelse (Hva er utfordringen og hva er verdien av å løse det?) [Beskriv utfordringene vi må løse og verdien av å løse dem. En god beskrivelse er: <ul style="list-style-type: none"> • Tallfestet • Målbart • Basert på fakta • Bidra til å nå virksomhetens mål • Tidfestet] 	3. Ønsket situasjon (Hvordan ser det ut når utfordringene er fjernet?) [Beskriv måten vi forventer at prosessen skal fungere etter å ha løst rotårsakene i nåsituasjonen]																						
2. Nåsituasjonen (Hvordan gjør vi det i dag, og hvor er utfordringene?) [Beskriv prosessene slik de faktisk fungerer i dag, og hvilke utfordringer dette skaper]	4. Endringstiltak (før vedtak: utredningstiltak) (Hva må gjøres for å komme oss til ønsket situasjon?)																						
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Endringstiltak</th> <th>Ansvar</th> <th>Frist</th> <th>Status</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>	Endringstiltak	Ansvar	Frist	Status																		
Endringstiltak	Ansvar	Frist	Status																				
Rotårsakene (Hva er bakenforliggende grunner til utfordringene?) [Beskriv mulige rotårsaker (bakenforliggende årsaker) til at utfordringene oppstår. Et godt tips er å stille seg spørsmålet <u>hvorfor</u> helt til man kommer til bunns i hvorfor utfordringen oppstår. Mulige årsakskategorier kan for eksempel være: <ul style="list-style-type: none"> • Arbeidsverktøy og systemer, metode • Opplæring, roller og ansvar • Rutiner og prosedyrer 	5. Måling (Hvilke parameter(e) må vi måle for å vite om tiltakene gir effekt?) [Beskriv hvilke måleparametere vi må måle for å følge med på om tiltakene gir ønsket effekt]																						

Budsjettaktiviteter i løpet av et år

 Politiske vedtak Felles workshop på tvers (Ledere, stab/støtte, tillitsvalgte, verneombud) Output

POLITISK BEHANDLING

ADMINISTRASJON

ÅR 1

ÅR 2

GJENNOMFØRE ENDRINGSTILTAK

FLERE VIDEOER

NÅ

Vedtatt B+Ø-plan

MÅL

Måle og realisere gevinster

Lenker

- [FoU og rettleiar](#)
- [Presentasjon FoU og rettleiar](#)

Læringspunkt

- Linjeleiarane er sentrale – men må få verkty som er tilpassa tidsklemma dei står i
- Arbeidet må vere samskapande og kunnskapsbasert (dvs at alle former for kunnskap må ha «lik» vekt)
- Arbeidet med gevinstar må skje i alle fasar i plan- og styringsarbeidet
- Skape oppleving av å «vere i same båt»
- Avklare risikovilje

Spørsmål og diskusjon rundt bordet og i plenum

- Kva har de høyrte i dag som de vil ta med vidare til eigen organisasjon?
- Kva ynskjer de utforske vidare?
- Kva vil de gjere om
 - 3 dagar
 - 3 veker
 - 3 månader?
- Andre spørsmål, kommentarar, refleksjonar mv?
- Tips å gi til andre?

Takk for oss

